

Силабус курсу ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Харчові технології та продовольча безпека»

Дні занять:
Консультації:

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

канд. екон. наук, доцент **Крамарчук Світлана Петрівна**

Контактна інформація

s.p.kramarchuk@gmail.com, +380671026027

Опис дисципліни

Дисципліна „Економіка та менеджмент харчових виробництв” покликана забезпечити підготовку висококваліфікованих спеціалістів, здатних здійснювати економічне обґрунтування діяльності підприємств, ефективно управляти ресурсами, персоналом та виробничими процесами в умовах конкурентного середовища. Ця навчальна дисципліна є важливою складовою економічної підготовки фахівців і сприяє формуванню системного мислення, аналітичних навичок та здатності приймати управлінські рішення з урахуванням специфіки харчового виробництва та змін зовнішнього середовища.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Сутність та структура харчової промисловості	Знати структуру та особливості харчової промисловості; розуміти класифікацію галузей і видів продукції; оцінювати значення харчового сектору для економіки; аналізувати роботу підприємств у воєнний період.	Тести, питання
4 / 4	2. Економічні ресурси харчового підприємства: класифікація, використання та ефективність	Знати види економічних ресурсів; розуміти фактори виробництва; оцінювати ефективність використання ресурсів; застосовувати методи оптимізації витрат і ресурсо-забезпечення.	Тести, питання, завдання
2 / 2	3. Виробничі ресурси харчового підприємства: основні фонди та оборотні	Розуміти структуру основних фондів і оборотних активів; знати методи оцінки вартості засобів; розуміти амортизацію; аналізувати ефективність	Тести, питання, завдання

	кошти	використання виробничих ресурсів.	
2/ 2	4. Витрати харчового виробництва, собівартість продукції та ціноутворення	Знати класифікацію витрат; володіти методами калькулювання; уміти розраховувати собівартість; розуміти принципи ціноутворення; аналізувати чинники формування цін.	Тести, питання, задачі
4 / 4	5. Економічна ефективність діяльності харчових підприємств	Знати показники ефективності; аналізувати фінансові результати; визначати рентабельність, продуктивність, обіговість активів; пропонувати шляхи підвищення ефективності.	Тести, задачі, питання
4 / 4	6. Основи сучасного менеджменту та еволюція управлінських підходів	Знати теоретичні основи менеджменту і сучасні управлінські школи; розуміти функції менеджменту; застосовувати їх у контексті харчової галузі.	Тести, задачі, кейси
4 / 4	7. Організаційні структури управління та управління персоналом	Знати типи структур управління; оцінювати їх переваги та недоліки; розуміти особливості управління персоналом; володіти методами оцінювання результатів праці.	Тести, задачі, кейси
2/ 2	8. Стратегічне, оперативне та бізнес-планування харчових виробництв	Розуміти процес стратегічного планування; володіти методами SWOT, PEST; знати структуру бізнес-плану; застосовувати методи прогнозування і прийняття рішень.	Задачі, кейси
2/ 2	9. Маркетинговий менеджмент у харчовій промисловості	Знати основи маркетингу; аналізувати ринок; визначати цільову аудиторію; розробляти маркетингову стратегію; оцінювати ефективність каналів збуту.	Задачі, кейси
4/ 4	10. Управління якістю продукції харчових виробництв	Розуміти принципи управління якістю; знати стандарти ISO і HACCP; аналізувати системи контролю якості; застосовувати інструменти аудитів та коригувальних дій.	Тести, задачі, кейси

Літературні джерела

1. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика : монографія. (2018). Кн. 6 / Е. А. Кузнецов, О. В. Горняк, М. О. Уперенко та інші; за заг. ред. Е. А. Кузнецова. Херсон : ОЛДІПЛЮС, 357 с.
2. Андрусь О.І., Покровська Н.М. (2022). Економіка та організація виробництва: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 127 с.
3. Крамарчук С.П. (2022). Вдосконалення аспектів формування операційної стратегії вітчизняних підприємств. Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. Випуск 27.
4. Крамарчук С.П., Лубкей Н.П. (2021). Сутність операційного менеджменту та основні етапи його розвитку. Інфраструктура ринку. Випуск № 44. С.82 – 86.
5. Крамарчук С. П. (2025). Навчально-методичний комплекс дисципліни «Операційний менеджмент». Тернопіль, ЗУНУ, 147 с.
6. Маркіна, І. А. (2019). Операційний менеджмент: навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 230 с.
7. Олійник Т. Г. (2019). Економіка аграрного виробництва : курс лекцій / Т. Г. Олійник, І. О. Мельник, О. А. Горобченко. Миколаїв : МНАУ, 105 с.
8. Організація й управління виробництвом : навч. посіб. (2019) / А. В. Зеленков та ін. Харків : ХАІ,

71с.

9. Самойленко І. О. (2020). Менеджмент організацій : підручник. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». Харків : ХАІ, 279 с.
10. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. (2022). Менеджмент: Підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 1–5 на 1–7 практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 1–5. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.	Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 6–10 на 8–15 практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 6–10. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів.	Оцінювання двох проектів здійснюється за 100-бальною шкалою, (70 балів за завдання і 30 балів за захист) В кінці виводиться середньо-арифметичне за тренінг в цілому.	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи блоку 1 і 2	Два теоретичних питання по 30 балів = 60 балів і одна задача = 40 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом